

Kedves Szülők és gyerekek!

A következő hétre izgalmas és érdekes játékokat, kísérleteket, tevékenységeket kínálunk, melyeknek főszereplője a levegő. A levegő, amely nélkülözhetetlen az életünkhöz, láthatatlan számunkra, de mégis sokféleképpen meggyőződhetünk arról, hogy állandóan jelen van körülöttünk. Miből tudhatjuk, hogy ez valóban így van?

Légzés:

Levegővétel nélkül nem élhetnénk, ezt ki is próbálhatjátok, (fogjátok be az orrotokat, csukjátok be a szátokat és ne vegyetek levegőt) meddig bírjátok?

Egyszer volt, hol nem volt az élet - A légzés

<https://www.youtube.com/watch?v=YqfCpaxkUt8>

A levegő mozgása, ami nem más, mint a szél:

A szél nem más, mint vízszintes légáramlás. A szél a magas nyomás felől (hideg) az alacsony nyomású (meleg) terület felé fúj, tehát a meglévő nyomáskülönbséget kiegyenlítő erő.

Miért fúj a szél? Az alapvető ok a légnyomáskülönbség, azt pedig a hőmérsékleti különbség okozza. A napsugárzás egyenetlenül melegíti fel a földfelszínt és a különböző légrétegeket.

A meleg levegő fölemelkedik, így állnak elő az alacsony légnyomású térségek. Másutt, ahol hidegebb van, a légnyomás is magasabb, a hideg levegő pedig áramlani kezd, hogy a nyomáskülönbség kiegyenlítődjön.

Honnan tudjuk, hogy fúj a szél?

Belekap a ruhánkba, lobogtatja a hajunkat.

Ha szembe megyünk vele, nehezebben tudunk lépni, néha még levegőt sem tudunk venni tőle.

Hajlítgatja a fák ágait, susogtatja a leveleket.

A virágok, fűszálak is hajladoznak.

A felakasztott virágcserepeket lengeti a szél.

Csilingel a szélcsengő.

Felborzolódik a kutyus szőre.

Lobognak a kiterített ruhák, leng a zászló, a nyitott ablakon kirepül a függöny.

Fodrozódik a pocsolya, hullámszik a tó vize.

Kifordul az esernyőnk.

Felborulnak az udvaron hagyott műanyag székek, elgurulnak a vödrök, feldőlnek a kisebb virágcserepek.

Levelek és por kavarnak a levegőben.

Ha az égre nézünk, látjuk, hogyan úsznak tovább a felhők.

Halljuk a hangját is: zúg, süvít, susog.

Miközben papírrepülőt, vagy sárkányt reptettek, figyeljétek meg azt is, mi minden repül a szabadban! A fákról a virágszirmok, a falevelek, por, vagy homok, madártoll, stb. Vajon a madarakat is a szél fújja, úgy, mint a papírrepülőt?

Figyeljétek meg, mennyire fúj a szél! Hogyan nevezzük, ha csak kicsit fúj (szellő), és hogyan, ha erősebben (szélvihar)? Vajon mi az a forgószél? Meséljétek el, hogy a legerősebb szelek, a tornádó, a hurrikán és a tájfun bizony nagy károkat is tud okozni!

Miért hasznos mégis a szél? Megszárítja a kiterített ruhákat, felszárítja eső után a sáros földet, a pocsolyákat, nagy forróságban enyhíti a meleget, tovább fújja a növények magjait, a virágport. A nagyobbaknak mesélhettek a szélből nyert energiáról is!

Fejleszti: taktilis érzékelés, gondolkodás (ok – okozati összefüggések, következtetések)

Játékok a széllel, levegővel:

Célba fújás

Tegyetek az asztalra pingpong labdát és próbáljátok átfújni az asztalon. Fújhattok célba is, mondjuk két fakockából kialakított kapuba!

Lufi táncoltatás:

A felfújott lufit próbáljátok minél hosszabb ideig a levegőben tartani! Ezt lehet bent is játszani, ha éppen nincs jó idő. Jó mulatság, ha az egész család részt vesz a játékban. Lehet mérni is, hogy mennyi ideig nem esik le a lufi. Ha már jól megy, több lufit is lehet egyszerre „táncoltatni”

Zenéljétek a levegővel!

Keressetek különböző hosszúságú és átmérőjű papírgurigákat, vagy másfajta csöveket és fújjatok bele! Figyeljétek meg, hogy melyik milyen hangon szól! Milyen hangszereket ismersz, amelyeket így szólaltatnak meg? Fújjatok fel félig egy lufit, aztán engedjétek el! Viccesen szól és messzire repül – vajon mitől?

Fúvócső

Egy keskenyebb csőbe tegyetek papírgalacsint, vagy kukoricaszemet, babszemet és jó erősen fújjatok bele. Felhasználhattok erre egy kiszuperált golyóstollat is, miután szétszereltétek.

Honnan fúj a szél?

Az egyikőtök csukja be jól a szemét, a másik pedig fújjon rá valamelyik testrészére! Hol érezted a “szelet”? Tudtok gyengébben és erősebben is fújni? Melyiket könnyebb kitalálni?

Vajon rájönnek-e a gyerekek, hogyha fújnak, legyeznek, vagy egy konyharuhát lebegtetnek, akkor is mozgásba hozzák a levegőt, vagyis szél keletkezik?

A hajszárítót is bevethetitek egy kis szeles játékhoz, vagy csinálhattok szélvihart egy ventillátorral! Fújjatok el vele egy felfújott lufit, vagy papírdarabokat, vattapamacsokat az asztalról! Mi az, amit sikerül elfújni és mi az, amit nem tud felkapni a “szél”? Miért nem?

Jó játék a bicikli pumpa! Tartsátok a csövét egy tál víz fölé és figyeljétek meg, mi történik a vízzel?

Munka jellegű tevékenységek:

Vonjátok be a gyerekeket a portörlesztésbe, takarításba. Megtapasztalhatják, hogy mennyi por rakódik le a bútorokra, különböző felületekre. A korábban szelektíven gyűjtött hulladékokból készíthettek szélzsákot, szélcsengőt, szélforgót.

Fejleszti: munkára nevelés, környezettudatosság, figyelem

Külső világ tevékeny megismerése:

Környezeti tartalom:

Séták alkalmával, vagy az ablakból, erkélyről figyeljétek meg, mit láthatunk a levegőben. Élőlények (madarak, rovarok, bogarak) felismerése, megnevezése. Élettelen anyagok megláttatása, megfigyelése (füst, por, kipufogó gáz, stb.). Mikor tisztább a levegő, szélcsendben, vagy viharos szélben?

Mi az, ami tisztítja a levegőt? Felhívhatjuk a figyelmet a növények fontosságára, a fotoszintézis kapcsán. Ezért fontos, hogy ültessünk minél több virágot, bokrot, fát, zöldet.

<https://www.youtube.com/watch?v=7AITC8VIFBM> A fotoszintézis

<https://www.youtube.com/watch?v=BNoVnQ2Oc5Y&list=PLKvx2RL2fVzLNRaQ5It689iCmB40BWTNJ&index=16> Erdő Ernő bácsi meséi Miért fontosak a levelek?

<https://www.youtube.com/watch?v=AMFN5uMJhc&list=PLKvx2RL2fVzLNRaQ5It689iCmB40BWTNJ&index=25&t=0s> Mennyi oxigént termel egy fa?

Flupi és a levegő <https://www.youtube.com/watch?v=35faUZXpojo>

Otthoni kísérlet gyertyával <https://www.youtube.com/watch?v=oqGD0ETrCeo>

Önfújó lufi:

Szükséges eszközök: lufi, ecet (kb. 1 dl), szódabikarbóna, műanyag palack, tölcser

A műanyag palack aljára kanalazz szódabikarbónát, majd öntsd rá az ecetet. Ezután gyorsnak kell lenned, helyezd a lufit a palack szájára. A lufi felfújódik a reakció során termelődött széndioxidtól.

Matematikai tartalom:

Lufik fújása - Ki tudja nagyobbra fújni? Melyik lufiban van több levegő?

Buborékfújás - Merre mozog, milyen irányba? Le-föl, oldalra, magasra?

Szélforgók mozgása - Lassan-gyorsan? Mikor forog a leggyorsabban?

Fejleszti: összehasonlítás képessége, számlálási készség, vizuális észlelés, gondolkodás, vizuális megkülönböztetés, taktilis érzékelés, megfigyelőképesség, irányok

Verselés, mesélés:

<p>Egy kis huncut szélgyerek falevelet kergetett. Össze-vissza kavarta, feldobálta magasra. Rászórta a fejemre, leráztam én nevetve. Feldobálta, fel az égbe, kapaszkodjon meg a szélbe!</p> <p>Honnan jön? Senki se tudja, azt se, merre visz az útja, kéményeken furulyáz, tőle lobban a parázs, hátán felhő lovagol, nád előtte meghajol, a fák róla beszélnek, minek hívják, no: <i>szélnek</i>.</p>	<p>Kovács Barbara: Papírsárkány</p> <p>Vigyorog a papírsárkány Mert repülni úgy szeret! Hogy magasra felszállhasson, szépen kérte a szelet.</p> <p>Fújjál, fújjál, kanyarogjál, repíts messzi tájakra! Óvatosan szépen vigyél, Vigyázzál a farkamra!</p> <p>Hogyha vadul száguldozunk, Kócos lesz a farkincám és amikor visszaérünk, Nem ismer majd senki rám.</p> <p>A szelecske szépen vitte, sima maradt a farka. Papírsárkány megköszönte, integetett kacagva: holnapután megint menjünk Messzire és magasra!</p>
--	--

Fejleszti: emlékezet, szókincs, figyelem, pozitív viszonyulás a természethez

Fésűs Éva: Pöttömke piros vitorlása

http://mesemorzsa.blogspot.com/2019_10_29_archive.html

Bogyó és Babóca: A papírsárkány <https://www.youtube.com/watch?v=w5dRMEn2scQ>

Bogyó és Babóca: A léggömb <https://www.youtube.com/watch?v=4lq7uBwidDE>

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc:

Mit mos, mit mos, levél katicája...

<https://www.youtube.com/watch?v=4ovtMnyHuVM>

Tavaszi szél...

<https://www.youtube.com/watch?v=dCB66y5haBU>

Hej, Dunáról fúj a szél...

<https://www.youtube.com/watch?v=EtFE9j1QFgo>

Fussunk, szaladjunk...

<https://www.youtube.com/watch?v=uxqgHwTG7oU>

Eresz alól...

https://www.youtube.com/watch?v=_30AOH8AoKc

Zenehallgatás:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZhCNLnYBbd4> Halász Judit: Szél hozott, szél visz el

<https://www.youtube.com/watch?v=QBH5T2jxtVM> Mi szél hozott kis futár?

Fejleszti: éneklési készség, emlékezet, utánzás, játék öröme, ritmusérzék, hallási figyelem

Mondókák:

Fújja szél a fákat, letöri az ágakat, reccs!

(magasra nyújtott karral hajladozunk, és a "reccs" - re leguggolunk)

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka:

Egyszerű papírrepülő:

<https://www.youtube.com/watch?v=2LrteK-5stw>

Papírsárkány:

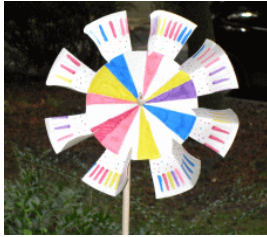
<https://www.nagyszuloklapja.hu/jatek-az-unokaval/3660/papirsarkany-hazilag-igy-keszits-papirsarkanyt-a-gyerekek-lepesrol-lepesre-fazisfotokkal-leirassal-.html>

Szélforgó:

Ugye ti is készítettetek már szélforgót? De azt talán nem tudtátok, hogy egy radír-végű ceruzába is beleszúrhatjátok, ha nincs kéznél hurkapálca!

<https://www.youtube.com/watch?v=qMqLcP12yn4>

Használhattok papírgurigát is hurkapálca helyett, így biztosan nem szúrja meg a gyerkőc kezét a gombostű és megfogni is könnyebb lesz! Készíthettek papírtányérból is szélforgót.

Szélzsák készítése házilag

<https://www.edenkert.hu/kertepites-kerttervezes/zoldfulu/keszitsunk-szalzsakot-palackbol/4087/>

Fejleszti: finommotorika, formaérzék, képzelet, kreativitás, alkotás öröme

Mozgás:

Nagymozgások:

A nagymozgások fejlődése azért fontos, mert ezekből fognak kialakulni majd egyre finomodva, az aprólékosabb, pontosabb finommozgások is (mint az írás).

A kisgyerekeknek nagyon nagy a mozgásigénye, rengeteget kell rohangálniuk, játszaniuk a szabadban, hogy ezt kielégítsék. A változatos játékeszközök egyik legkedveltebb darabja a labda. A labdázás során nagyon jól fejlődik a gyerekek szem-kéz, ill. szem-láb koordinációja, attól függően, mely testrészeket használjuk a játékban.

Próbáljátok ki a következő játékos labdagyakorlatokat úgy, hogy mindkettőtöknél van egy-egy labda. A gyerekek csak utánzás után tudják megtanulni a játékot, úgyhogy jó, ha mutatjátok!

Üljetek le törökülésben, vagy felhúzott térdekkel és gurítsátok körbe magatok körül a labdát! Lehet, hogy először nem is megy olyan könnyen! Ha már sikerül, változtassatok irányt! Természetesen mondhatjátok is, hogy jobbra, vagy balra gurítjátok a labdát, vagy, hogy “Elbújt a labda a hátam mögé!”, majd “Megint itt van előttem!”

Rejtsétek el a labdát a felhúzott térdek alá egy kis “alagútba”! Aztán gurítsátok az alagúton át ide-oda (jobbra-balra)! Ha ez már jól megy, próbáljátok meg 8-as alakban gurítani: előre a

lábak elé, majd be az alagútba, aztán hátra a hátatok mögé, majd megint vissza az alagútba! Nagyon oda kell figyelni, hogy sikerüljön!

Ha kinyújtjátok a lábatokat előre, végig görgethetitek a lasztit a lábaitokon felfelé, majd lefelé, aztán egészen a fejetek búbjáig, majd vissza.

Üljetek egymással szemben nagy terpeszben és gurítsátok egymásnak a labdát! Ha sikerül elkapni, játszhattok egyszerre mindkét labdával oda-vissza! Próbáljátok meg ugyanezt sarkon ülve, vagy törökülésben is – így egy kicsit nehezebb!

Támaszkodjatok meg hátul és gurítsátok egymásnak a labdát a lábatokkal! Használjátok ehhez a talpatokat! Ha elfáradtatok, versenyezzetek: ki tudja magasabbra emelni a lábával a labdát?

Gurítsatok célba! Felállíthatok üres PET palackokat, vagy gyümölcsleves dobozokat, amiket el kell találni, de átguríthatjátok a labdát egy szék alatt is!

Próbáljátok meg nyújtott ülésben kicsit feldobni és elkapni a labdát! A gyerekeknek ez a "kicsi" dobás még nem is megy olyan könnyen, hiszen ők általában mindent teljes erőből szeretnének! Aki ügyes, még tapsolni is tud, mielőtt elkapja a lasztit. Megpróbálhatjátok ugyanezt különböző testhelyzetekben: hanyatt fekvve, törökülésben, térdelve, guggolva, majd felállva.

Tegyétek a labdát a bokátok közé és ugrándozzatok körbe így, mint a kenguruk! Kipróbálhatjátok azt is, hogy a térdetek közé szorítjátok a lasztit!

Egy érdekes feladat: meg tudjátok csinálni azt, hogy a hátatok mögött tartjátok a labdát és onnét előredobjátok? Vajon kinek sikerül messzebbre dobnia?

Labdaiskola nagyobbacskáknak: dobjátok a falra a labdát, majd kapjátok el különböző módon! Mondogathatjátok hozzá a következő versikét is:

Egyet dobtam (a labdát a falhoz dobjuk és elkapjuk)

Csattintottam (közben tapsolunk egyet)

Gyűrűt húztam (úgy teszünk, mintha egy gyűrűt húznánk fel)

Gombolygattam (két kézzel gombolyítunk)

Kezeztem (egy kézzel kapjuk el a visszapattanó labdát)

Lábaztam (felemelt lábunk alatt dobjuk a labdát)

Első osztályt hibátlanul kijártam.

Fejleszti: együttműködés, közös játék öröme, figyelem, szem – kéz koordináció, téri tájékozódás, szem – láb koordináció, labdaérzék, testséma, téri tájékozódás

Jó szórakozást!